

Tilia cordata (Lípa malolistá)

synonyma: *Tilia parvifolia*, *Tilia ulmifolia*

čeleď: Tiliaceae

oblasti: Albánie, Alpy, Anglie, Apeniny, Arménie, Belgie, Bělorusko, Bosna a Hercegovina, Bulharsko, Chorvatsko, Connecticut, Černá Hora, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Irsko, J Norsko, J Švédsko, J Ural, Karpaty, Katalánsko, Kavkaz, Korsika, Kosovo, Krym, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Maine, Makedonie, Malá Asie (Anatolie), Maryland, Massachusetts, Moldávie, Německo, New York, Nizozemí, Nové Skotsko, Nový Brunšvik, Ontario, Polsko, Rakousko, Rumunsko, S Řecko, Slovensko, Slovinsko, Srbsko, Švýcarsko, Ukrajina, Wales, Z Rusko

Roste v Evropě a na Kavkaze v podobě opadavého stromu. Dožívá se až 1000let, obvykle 300 - 400 (v zápoji 150)let, méně než *L. velkolistá*. Dorůstá výšky 30 (i 40)m a šířky 20m v široce sloupovitém habitu se zaoblenou korunou. Kořenové výmladky vytváří pouze ojediněle. Borka je hladká, šedá a rozbrázděná. Pupeny jsou střídavé chráněné 2mi obalnými šupinami, mají délku 6mm a šířku 4mm. Listy mají okrouhlý tvar se srdčitou bází a krátkou úzkou špičkou, jsou asymetrické, ostře pilovité, dlouhé i široké 3 - 6 (i 9)cm, zelené, spodní strana je světlejší, zelená až namodralá s rezavými chloupky při žilnatině, podzimní zbarvení je žluté a řapíky jsou dlouhé 2 - 5cm. Kvete i raší o 14 dní dříve než *L. velkolistá*. Kvete oboupohlavnými žlutobílými květy o průměru 0,8 - 1cm v (3 -) 5 - 11 (ii 16)tičetném vzpřímeném až převislém vrcholíku, listen je stopkatý, dlouhý 3 - 7cm, široký 1 - 1,5cm a korunní lístky jsou dlouhé 4 - 6mm. Výrazně voní a lákají včely. Používají se v lékařství. Plodem je kulovitá až hruškovitá či obvejčitá 6 - 8mm šedozelená nažka/oříšek s drobnými žebry křídélkem. Oplodí je kožovitě. Může se využít i k vytvoření živého plotu. Největším exemplářem u nás je Vejvodova lípa v Pastvinách u Klášterce nad Orlicí mající obvod kmene 12,52m. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Baileyi'/'Shamrock' - hustější a otevřenější habitus; výška 15m, šířka 9m
- 'Corzam'/'Corinthian' - úzce kuželovitý habitus; výška 14m, šířka 4m; listy mírně menší, tlusté, lesklé; květy béžové
- 'De Groot' - rozložitá koruna
- 'Debra's Delight' - listy žlutě, béžově, bílé i zeleně stříkané a tečkované
- 'Degroot' - kompaktní kuželovitý habitus; pomalý růst
- 'Erecta' - větve vzpřímené
- 'Fairview' - výška do 18m, šířka 7,5m; listy větší, tužší, tmavší; rychlý růst
- 'Green Globe' - kulovitý kompaktní habitus; listy tmavězelené
- 'Greenspire'/'Green Spire' - kuželovitý symetrický hustý habitus; výška 15 - 20m, šířka 10 - 20m; listy zelené až tmavězelené, široce vejčité, mírně větší, báze asymetrická; rychlý růst
- 'Handsworth' - mladé větve bleděžluté
- 'Chancellor'/'Chancelle' - kuželovitý hustý habitus; výška 10m, šířka 6m; kmen přímý; listy mírně lesklé
- 'June Bride' - úzce kuželovitý hustý habitus; listy lesklejší; květy bohatší
- 'Lico' - zakrslý hustý kulovitý habitus; listy malé, bledězelené; roční přírůstek 5 - 10cm/rok
- 'Olympic' - kuželovitý až eliptický habitus; výška do 12m, šířka 9m
- 'Prestige' - eliptický habitus; výška 18m; rychlý růst
- 'Pyramidalis'/'f. columnaris' - dlouze vejčité habitus; výška do 20m; větve vystoupavé
- 'Rancho' - rozložitý, později kuželovitý až vejčité habitus; výška 8 - 15m, šířka 4 - 7m; listy malé, lesklé, dlouho vytrvalé
- 'Roelvo' - kuželovitý hustý habitus; výška 12 - 18m, šířka 8 - 12m; větve v zimě tmavěčervené; listy tmavězelené, dlouhé 8 - 10cm, široké 6 - 8cm; květy žluté; plody žlutozelené, dlouhé 4mm, široké 6mm

- 'Ronald'/'Norlin' - široce kuželovitý habitus; výška 13m, šířka 9m
- 'Sheridan' - hustý habitus; listy tmavězelené
- 'Streetwise' - kompaktní široce kuželovitý habitus; rychlý růst
- 'Swedish Upright' - kompaktní kuželovitý habitus; větve rozkladité
- 'Westonbirt Dainty Leaf'/'Westonbirt Dainty' - kompaktní habitus; listy menší s jemnou texturou
- 'Winter Orange' - mladé větve zejména v zimě naoranžovělé až nažloutlooranžové; listy mají nažloutlé řapíky, podzimní barva čepele béžovožluté; květy světlebéžové

Vyhovují ji horské nebo lužní lesy s obsahem kamínků nebo písku. Je zimovzdorná a citlivá na zasolení. Roste ve spodních patrech smíšených lesů. Dobře snáší řez i přesazování.

<https://www.rostliny.net/>